

I CVIKY A KOEFICIENTY

Zkouška OB-Z - základní vstupní zkouška pro účast na soutěžích Obedience v ČR.

Splnění této zkoušky min. na „dobře“ opravňuje k postupu do vyšší soutěžní třídy OB1. Zvláštní směrnice může upravit další podmínky přestupu do vyšší třídy.

TŘÍDA OB-Z	Cvik	koef.
1.	Odložení vsedě ve skupině, 30 sekund, psovod v dohledu	3
2.	Chůze u nohy	3
3.	Odložení do lehu nebo do stoje za chůze	3
4.	Přivolání	3
5.	Odložení do sedu za chůze	3
6.	Vyslání do čtverce	3
7.	Držení aportovací činky	3
8.	Ovladatelnost na dálku	3
9.	Skok přes překážku	3
10.	Vyslání okolo kuželu a zpět	3
11.	Všeobecný dojem	2

II PRAVIDLA A PROVÁDĚCÍ SMĚRNICE PRO VYKONÁVÁNÍ A POSUZOVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH CVIKŮ

TŘÍDA OB-Z

CVIK 1 Odložení vsedě ve skupině po dobu 30 sek., psovod v dohledu [Koef. 3]

Povely: „Sedni“, „Zůstaň“

Provedení: Psi nastupují upoutaní na vodítko. Cvik začíná, jakmile všichni psovodi stojí v řadě v základní pozici ve vzdálenosti minimálně 3 metry od sebe a steward velí „Odpoutat psy“ a „Cvik začíná“. Cvik končí poté, co se všichni psovodi zařadí ke svým psům a steward velí „Konec cviku“.

Na pokyn stewarda psovodi odloží své psy a odejdou do vzdálenosti cca 20 metrů, kde se zastaví a na pokyn stewarda se otočí čelem ke psům. Po uplynutí 30 vteřin se vrací směrem ke psům, které minou po své levé straně a těsně za zády psů je obejdou a přiřadí se do základní pozice.

Skupinu tvoří minimálně tři psi, maximálně však šest.

Instrukce: Pes, který není schopen sedět (2 povely), postaví se, lehne si nebo se posune o více než je délka jeho těla, cvik nesplnil (0 bodů). Jakýkoli pohyb znamená bodovou srážku. Jestliže pes 1x - 2x zašteká, strhávají se 1 - 2 body; pokud štěká téměř celou dobu, cvik je nesplněn (0 bodů). Neklid, jako přenášení váhy z jedné strany nebo nohy na druhou, znamená bodovou srážku. Pes může otočit hlavu a rozhlédnout se, může projevit zájem, pokud dojde k vyrušení nebo hluku uvnitř i mimo soutěžní prostor. Toto by nicméně nemělo vyvolávat

dojem neklidu nebo úzkosti. Pokud si pes lehne nebo stoupne po uplynutí časového úseku 30 sekund a psovodi se již vracejí ke svým psům, nemůže být uděleno více než 5 bodů. Pokud se pes postaví a přiblíží se k jinému psovi tak, že hrozí nebezpečí konfliktu, cvik musí být ukončen a znovu opakován pro všechny psy kromě toho, který ukončení způsobil.

CVIK 2

Chůze u nohy

[Koeff. 3]

Povel:

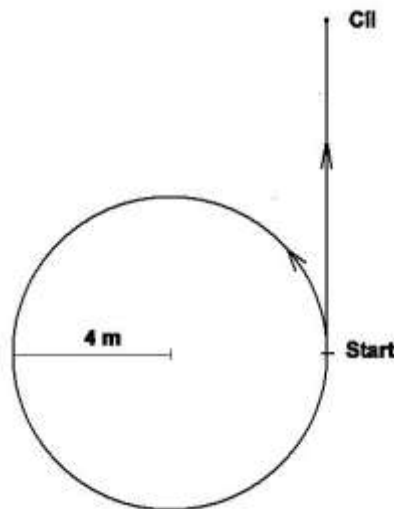
„K noze“

Provedení:

Chůze u nohy je prověřována v běžném tempu v obrazci ve tvaru kruhu a přímky. Pes, neupoutaný na vodítko, by měl ochotně následovat psovoda při jeho levé straně, s ramenem vedle levého kolena psovoda a následuje psovoda v paralelní linii. Během cviku psovod pohybuje nohama i rukama přirozeným způsobem.

Chůze u nohy probíhá v normálním tempu s jedním zastavením. Psovod stojí se psem na výchozím bodě v základní pozici. (viz nákres) Psovod dá psovi povel „K NOZE“. Jako první vykoná se psem oblouk doleva kolem kuželu. Potom, co dojde se psem zpět na výchozí bod, pokračuje psovod se psem bez změny tempa chůze v přímém směru do vzdálenosti asi 15 kroků. Zde se psovod se psem na pokyn stewarda zastaví a cvik je ukončen. Poloměr kruhu je 4 m.

Povel k noze dává psovod pouze při počátečním vykročení. Když se psovod zastaví, pes okamžitě a bez povelu zaujme základní pozici vsedě u nohy.

Instrukce:

Pes, který opustí psovoda nebo jde po většinu cviku ve vzdálenosti větší než půl metru od psovoda, cvik nesplnil /0 bodů/. Pokud se pes pohybuje pomalu, může být uděleno jen 6 – 7 bodů. Nedostatečný kontakt a povelů navíc jsou chybou a jsou penalizovány ztrátou bodů. Nepřesný směr pohybu (pes nejde paralelně) při chůzi by měl znamenat ztrátu přibližně 2 bodů. Nedodržení správných směrů pohybu (kružnice a přímka) psovodem znamená ztrátu bodů. Jedno příležitostné slovní povzbuzení psa během cviku je tolerováno a není penalizováno. Psovod však nesmí na psa promluvit při zastavení.

CVIK 3

Odložení do lehu nebo do stoje za chůze

[Koeff. 3]

Povely:

„K noze“, „Lehni“ / „Stůj“, „K noze“

Provedení:

Cvik se provádí za chůze v přímce mezi dvěma kužely, které jsou od sebe vzdáleny 10 m.

Před započítáním cviku oznámí psovod rozhodčímu, jakou pozici bude jeho pes zaujímat. Výchozí bod se nachází 5 m před prvním kuželem poněkud vpravo tak, aby byly kužely při chůzi na levé straně vedle psa. Jakmile se psovod se psem nacházejí přibližně uprostřed pomyslné spojnice mezi kužely, odkládá psovod na pokyn stewarda psa do pozice, kterou předem uvedl („LEHNI“ / „STŮJ“). Psovod psa odloží, aniž by se zastavil nebo změnil tempo a pokračuje v chůzi ke druhému kuželu, který na pokyn stewarda obchází a vrací se směrem ke psu, kterého mine po své levé straně a pokračuje v chůzi. Na pokyn stewarda, cca 1 - 2 m za psem se otáčí čelem vzad a na úrovni psa velí samostatně „K NOZE“, aniž by změnil tempo. Psovod pokračuje v chůzi se psem u nohy až na úroveň druhého kuželu, kde je cvik ukončen. Pes nemusí zaujmout základní pozici.

Polohu „LEHNI“ / „STŮJ“ by měl pes zaujmout paralelně s pomyslnou spojnicí kuželů a maximálně 50 cm od ní (s přihlédnutím k velikosti psa).

Instrukce:

Aby mohly být uděleny nějaké body, pes musí příslušnou polohu zaujmout maximálně do vzdálenosti rovnající se jedné délce jeho těla a dříve než psovod dojde k následujícímu kuželu, jinak je cvik nesplněn (0 bodů). Při hodnocení se klade důraz i na korektní chůzi u nohy. Pomalý pohyb, neparalelní chůze u nohy se považují za chyby.

Pokud pes zaujme jinou polohu, než psovod uvedl, ale cvik provede perfektně, může být uděleno 5 bodů.

CVIK 4

Přivolání

[Koef. 3]

Povely:

„Lehni“, „Čekej“, „Ke mně“, („K noze“)

Provedení:

Pes je ze základní pozice velen do polohy „LEHNI“. Psovod jde bez ohlížení od psa v přímém směru do vzdálenosti přibližně 20 m, na pokyn stewarda se zastaví a otočí se směrem ke psu a na další pokyn psa přivolává.

Instrukce:

Pes by se měl pohybovat přiměřenou rychlostí, minimálně klusem. Pomalý pohyb je chybou. Při hodnocení je třeba brát zřetel na plemeno psa. Pokud si pes sedne nebo vstane ještě před vydáním povelu k přivolání, nemůže tým obdržet víc než 7 bodů. Pokud se pes posune před přivoláním o délku větší, než je jeho tělesná délka, není cvik splněn a tým dostává 0 bodů.

CVIK 5

Odložení do sedu za chůze

[Koef. 3]

Povely:

„K noze“, „Sedni“

Provedení:

Výchozí bod se nachází 5 m před prvním kuželem poněkud vpravo tak, aby byly kužely při chůzi na levé straně vedle psa. Steward dává pokyn k odložení do pozice „SEDNI“, když se psovod se psem nachází přibližně uprostřed mezi kužely. Psovod psovi velí „SEDNI“ a po jednom až třech dalších krocích se sám bez pokynu stewarda otočí směrem ke psu. Na pokyn stewarda se přiřadí zpět ke psu a tím cvik končí. Veškeré části cviku mimo otočení se provádějí na pokyn stewarda.

Polohu „SEDNI“ by měl pes zaujmout paralelně s pomyslnou spojnicí kuželů a maximálně 50 cm od ní (s přihlédnutím k velikosti psa).

Instrukce:

Pes musí příslušnou polohu zaujmout okamžitě. Pokud si pes sedne až poté co se psovod otočí čelem k němu, nemůže obdržet víc než 5 bodů. Při hodnocení se klade důraz i na korektní chůzi u nohy. Pomalý pohyb, neparalelní chůze u nohy se považují za chyby. Pokud pes změní původně správnou pozici poté, co se psovod obrátil, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud psovod zpomalí /změní tempo/ před tím, než dá povel, nemůže být

uděleno více než 7 bodů. Posunek rukou nebo řeč těla při povelu k sednutí jsou hrubé chyby a budou přísně penalizovány, a to o 3 – 5 bodů v závislosti na intenzitě a délce trvání.

CVIK 6

Vyslání do čtverce

[Koef . 3]

Povely:

„Zůstaň“, „Vpřed“, [“Vpravo/Vlevo” a/nebo posunek], („Stůj“), „Lehni“

Provedení:

Psovod před provedením cviku oznámí rozhodčímu, zda pes bude ve čtverci nejprve zastavován a pak položen, nebo zda bude rovnou zalehávat.

Před cvikem psovod nahlásí rozhodčímu, zda půjde do čtverce nebo bude psa vysílat bez ukázání místa, kam má pes běžet. V prvním případě jde psovod nejprve do čtverce, kde naznačí položení předmětu. Pes zůstává sedět na výchozím bodě. Psovod se přiřadí zpět ke psu (nesmí ho obcházet). Dále platí stejná pravidla pro obě možnosti. Pes je na pokyn stewarda vyslán do čtverce o velikosti 3 x 3 m, který je od výchozího bodu vzdálen 10 m. Čtverec by měl být umístěn přibližně 3 – 5 m od hranice soutěžního prostoru. Rohy čtverce jsou označeny kužely a jsou z vnější strany spojeny viditelnými linkami (páska, křída, piliny). Posunkové povely nejsou povoleny. V okamžiku, kdy se celé tělo psa nachází ve čtverci (ocas smí přecházet), je pes zastaven a cca po 3s / nebo rovnou velen do pozice „LEHNI“. Pozice stůj musí být zřetelná a stabilní. Jakmile pes leží pes ve čtverci, steward po cca 3 sec. oznámí konec cviku.

Instrukce:

Důraz je kladen na ochotu psa sledovat povely, tempo psa a přímý směr.

K dosažení maximálního počtu 10 bodů nesmí psovod použít víc než předepsaný počet povelů. Pes musí reagovat na příslušné povely (např. když je ve čtverci vydán povel „STŮJ“). Je penalizováno i samostatné vykonávání cviků. Pokud psovod vykročí dopředu (nebo vykročí kterýmkoli směrem) v okamžiku, kdy vydává povel, cvik není splněn (0 bodů). Pokud je pes velen do polohy vleže, není již povolen žádný opravný povel. Pokud si pes lehne mimo čtverec, cvik je považován za nesplněný (0 bodů). Pokud je pes zastavován a nachází se mimo čtverec, je povolen povel pro nasměrování do čtverce. Pro získání plného počtu bodů musí být celé tělo psa uvnitř čtverce (ocas se nepočítá). U OB-Z může mít pes část těla mimo vymezený čtverec, ale těžiště psa (hrudník a bedra) musí zůstat ve čtverci.

Jestliže je však pes částečně mimo čtverec, může obdržet maximálně 7 bodů. Pokud pes vejde do čtverce ze strany nebo zezadu, jsou strženy body. Při velmi pomalém pohybu může pes získat maximálně 6 bodů. Povel navíc je penalizován ztrátou 2 bodů. Není povoleno před zahájením cvičení nasměrovat psa do daného směru z výchozího bodu nebo psovi ukázat čtverec. V takovém případě cvik nebyl splněn.

Povely „LEHNI“ („STŮJ“) si určuje psovod sám. Všechny ostatní akce jsou řízeny stewardem. Posunkové povely nejsou povoleny.

CVIK 7

Držení aportovací činky

[Koef . 3]

Povely :

- a) „Zůstaň“ „Drž“ „Pust“
- b) „Drž“ „Pust“

Provedení:

a) Pes před psovodem: Steward ohlásí začátek cviku a předá psovodovi dřevěnou činku. Na pokyn stewarda psovod velí psovi povel „Zůstaň“ a předstoupí před psa. Na další pokyn stewarda dá psovod psovi povel k uchopení činky. Doba držení by měla být zhruba 7 – 10 sekund. Čas je odpočítáván od okamžiku, kdy pes uchopí činku. Doba držení musí být stejná pro všechny soutěžní týmy v dané třídě. Na další pokyn stewarda psovod činku odebírá a s dalším pokynem se zařadí ke psu. Veškeré části cviku se provádějí na pokyn stewarda.

b) Pes vedle psovoda: Steward ohlásí začátek cviku a předá psovodovi dřevěnou činku. Na pokyn stewarda dá psovod psovi povel k uchopení činky. Doba držení by měla být zhruba 7 – 10 sekund. Čas je odpočítáván od okamžiku, kdy pes uchopí činku. Doba držení musí být stejná pro všechny soutěžní týmy v dané třídě. Na další pokyn stewarda psovod činku odebírá. Veškeré části cviku se provádějí na pokyn stewarda.

Instrukce:

Psovod před cvikem stewardovi oznámí, kterou z variant cviku bude provádět. Měl by být kladen důraz na ochotu psa splnit povel – chtivé a rychlé uchopení činky i následné pouštění až po povelu psovoda. Pes by během cviku neměl měnit zaujatou pozici vsedě. Pokud pes při držení činky nezůstane vsedě, může získat maximálně 7 bodů. Pokud pes nejeví ochotu k převzetí činky, psovod se činkou psa dotýká nebo je-li potřeba víc než dvou povelů k uchopení činky, není cvik splněn.

Upuštění činky:

Pokud pes činku upustí, ale z vlastní iniciativy ji opět sebere, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud je nutné dát další povel „drž“, než pes spadlou činku sebere, je maximum 6 bodů. Pokud pes upustí činku vedle psovoda a psovod ji sebere, aniž by udělal krok, může být uděleno 5 bodů – za předpokladu, že pes zaujme korektní pozici u nohy. Pokud činka upadne po povelu „pusť“ vinou psovoda, nemůže být uděleno víc než 7 bodů.

Žvýkání a překusování činky:

Překusování je penalizováno ztrátou bodů. Pokud je kousání intenzivní, nemůže být uděleno víc než 5 bodů. Velmi intenzivní překusování nebo zničení činky znamená nesplnění cviku (0 bodů). Nicméně nebude penalizováno, pokud si pes jednou upraví polohu činky v tlamě.

CVIK 8

Ovladatelnost na dálku, sedni / lehni, 4 x změna polohy [Koef. 3]

Povely:

„Lehni“, „Zůstaň“, „Sedni“, „Lehni“ a (nebo) posunkové povely

Provedení:

Pes na určeném místě zaujme na povel psovoda (po pokynu stewarda) polohu lehni. Na pokyn stewarda udělá psovod krok těsně před psa a otočí se čelem ke psu. Pes by měl čtyřikrát změnit polohu (sedni, lehni) a zůstat na původním místě. Pořadí zaujímaných poloh je jen sedni - lehni (dvakrát) a poslední povel při změně poloh je tedy „lehni“. Steward stojí za psem a ukazuje psovodovi karty s nápisem nebo kresbou nebo na elektronické tabuli, v jakém pořadí má pes polohy zaujmout. Steward by neměl při udílení těchto instrukcí psa vidět (stojí ke psu zády). Steward mění symboly pro polohu každých 5 sekund. Psovod může použít jak hlasový, tak posunkový povel, ale musí být krátké a použité současně. Po posledním povelu „lehni“ se psovod na pokyn stewarda přiřadí zpět ke psu a dává povel, aby se pes posadil. Za zády psa je hranice vymezená imaginární spojnicí dvou značek.

Instrukce:

Měl by být dáván důraz na to, jak moc se pes posunuje, na rychlost, se kterou polohy mění, na jasnou rozpoznatelnost zaujaté polohy a na to, jak pes polohu udrží. Aby mohly být při tomto cviku získány body, pes se nesmí z výchozího místa posunout o více než jednu délku těla (v kterémkoliv směru). Všechny posuny se sčítají. Pokud pes jednu polohu ze čtyř vynechá, nemůže být uděleno víc než 7 bodů, pokud pes nesplní polohy dvě, znamená to, že cvik nebyl splněn. Pokud si pes sedne, než se k němu psovod vrátí, nemůže dostat více než 8 bodů. Přehnané hlasové povely a přemrštěné nebo opakované posunky budou penalizovány. První povel navíc u změny poloh je mínus 2 body a další jsou pak mínus 1 bod.

CVIK 9

Skok přes překážku [Koef. 3]

Povely:

„Zůstaň“, „Ke mně“ nebo „Hop“

Provedení: Psovod na pokyn stewarda odloží psa do polohy vsedě před překážku (vzdálenost 2 – 4 m před překážkou), obejde překážku a postaví se 2 – 4 m za ní. Na pokyn stewarda pak psa přivolá tak, aby překážku přeskočil. Cvik končí, když pes překoná překážku, nemusí se tedy řadit k psovodovi. Překážka musí být přibližně 1 m široká a její výška přiměřená kohoutkové výšce psa, zaokrouhlená na nejbližších 10 cm. Maximální výška překážky ve třídě OB-Z je 50 cm.

Instrukce: Cvik začíná, když steward ohlásí „Začátek cviku“ a končí, když steward ohlásí „Konec cviku“. Měl by být kladen důraz na ochotu psa plnit povely, na jeho rychlost a dodržení nejkratší cesty k psovodovi. Pokud se pes byť jen lehce dotkne při skoku překážky, může získat maximálně 8 bodů. Pokud se pes od překážky odrazí, pokud překážku srazí nebo ji nepreskočí, je cvik považován za nesplněný.

CVIK 1.10

Vyslání okolo kuželu a zpět

[Koef. 3]

Povel: “Okolo” [“Vpravo / Vlevo” a/nebo posunkový povel]

Provedení: Psovod stojí se psem v základní pozici na výchozím bodě ve vzdálenosti přibližně 5 m před kuželem, který je 40-70 cm vysoký. Psovod vyše psa ze základní pozice oběhnout kužel. Pes by měl kužel oběhnout a vrátit se ke psovodovi. Steward oznámí konec cviku, jakmile se pes nachází v dosahu psovoda (tj. může se přiřadit, předsednout nebo zaujmout základní pozici, ale tato poslední fáze nemá vliv na hodnocení cviku). Pes se nachází v dosahu psovoda, jestliže psovod, aniž by musel učinit krok jakýmkoli směrem, na něj dosáhne rukou.

Instrukce: Důraz by měl být kladen na ochotu psa plnit povely, na jeho rychlost a dodržení nejkratší cesty. Při obíhání kuželu by vzdálenost psa od kuželu měla být odpovídající s ohledem na plemeno psa i jeho rychlost. Dráha psa kolem kuželu může být po nebo proti směru hodinových ručiček. Pokud je použit povel pro přivolání, nemůže být uděleno více než 8 bodů. Pokud se pes otočí při dosažení kuželu, ale neoběhne jej, nemůže být uděleno více než 5 bodů. Cvik není splněn (0 bodů), jestliže se pes otočí dříve, než dosáhne kuželu, pokud musí být vydán třetí povel pro oběhnutí, anebo pokud musí být vydán druhý povel pro přivolání. Pokud musí být pes znovu nasměrován, mohou být posunkové povely kombinovány se směrovým povellem. Při posuzování rychlosti musí být zohledněna plemenná příslušnost.

Ukazování psovi do směru nebo dotyk psa na výchozím bodě před provedením cviku vede k nesplnění cviku.

CVIK 11

Všeobecný dojem

[Koef. 2]

Instrukce: Při určování celkového dojmu se posuzuje jako zásadní ochota psa k práci a uposlechnutí povelů. Přesnost a správné plnění jsou důležité, stejně tak jako přirozený pohyb psovoda i psa. Aby dvojice získala vysoké bodové hodnocení, musí psovod i pes pracovat dobře jako tým, projevit oboustrannou radost ze společné práce a sportovního ducha. Hodnocení všeobecného dojmu ovlivňuje i chování mezi cviky a při nich.

Pokud pes opustí soutěžní prostor nebo se v něm vyprázdí, nemohou být uděleny žádné body. Pokud je pes neovladatelný a během cviku nebo mezi cviky opustí psovoda (být jen jednou), i když zůstane v soutěžním prostoru, nemůže být uděleno více než 5 bodů.